

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
118-0-Рев-07-000 550
Бања Лука, 17.06.2009. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као предсједника вијећа, Јанка Нинића и Сенада Тице, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца Ц.О. из С., заступа га пуномоћник Б.К., адвокат из Б.Л., ..., против туженог Р.М. из Б.Л., заступа га пуномоћник В.Р., адвокат из Б.Л., ..., ради накнаде штете, одлучујући по ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број Гж-1642/05 од 17.10.2006. године, у сједници одржаној дана 17.06.2009. године донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија тужиоца се усваја, побијана пресуда се укида у цјелини и предмет враћа Окружном суду у Бањој Луци на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бањој Луци број П-1020/2000 од 29.08.2005. године обавезан је тужени да тужиоцу у року од 30 дана на име накнаде штете исплати 12.201,22 КМ и да му накнаде трошкове поступка у износу од 2.394,50 КМ, све то са законском затезном каматом почев од 29.08.2005. године, па до исплате. Истовремено тужбени захтјев тужиоца да се тужени обавезе на исплату тих камата и за период од 23.01.1993. године, па до 29.08.2005. године, одбијен је као неоснован. За такву одлуку дати су ови разлози: да је тужилац туженом дао пуномоћје овјерено код тадашњег Општинског секретаријата за ... у Б.Л. дана 19.08.1992. године под пословним бројем Ов-8545, којим га је овластио да прода његово путничко возило марке „Рено“; да је тужени то возило продао М.Ц. (према писменој изјави од 14.12.1992. године датој код С.Т., адвоката из Б.Л.); да је дана 05.01.1993. године полиција ЦЈБ Б.Л. предметно возило одузела од тужиоцеве сестре Ф.К., а дана 23.01.1993. године да га је уз предочење поменутог пуномоћја преузео М.Ц.; да тужени „никада није исплатио његову вриједност“ тужиоцу, па да је отуда обавезан да овоме накнади штету „темељем члана 154. и 155. Закона о облигационим односима“; да та штета, према налазу и мишљењу вјештака машинске струке Љ.Г.-Д., износи 12.395,41 КМ; да се тужиоцу на тај износ, као и на трошкове поступка досуђује камата „темељем члана 177. ЗОО ... од дана пресуђења као дана од када је утврђен износ штете односно од дана када су одмјерени трошкови поступка“.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број Гж-1642/05 од 17.10.2006. године, усвајањем жалбе туженог, та првостепена пресуда је у досуђујућем дијелу преиначена тако да је тужбени захтјев тужиоца одбијен у цјелини и овај (тужилац) обавезан да туженом накнади трошкове поступка у износу од 1.980,00 КМ у року од 30 дана, док је жалба тужиоца против одбијајућег дијела те пресуде (односи се на законску затезну камату) одбијена као неоснована уз образложење: да се у свему прихвата чињенично стање утврђено од стране првостепеног суда, али да „тужени није таквим поступањем причинио штету тужитељу” јер да је предметно возило продао по овлашћењу тужиоца; да „у конкретном случају нема штетне радње нити противправности туженог”; да је тужилац са туженим уствари закључио уговоре о налогу „сагласно одредби члана 749. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ”, број 29/78, 39/85 57/89 и „Службени гласник Републике Српске”, број 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04 - у даљем тексту: ЗОО); да је по таквом уговору налогопримац дужан да подноси извјештај о стању послова које обавља и да положи рачун налогодавцу, да му без одлагања преда све што је могао примити за његов рачун у извршењу налога; да би отуда тужиоцу припадало право на исплату новчаног износа којег је тужени остварио продајом предметног возила са одговарајућом затезном каматом, али да у овом поступку он такав захтјев није поставио, нити доказао висину тог новчаног износа; да, с обзиром на неоснованост тужбеног захтјева у погледу главне ствари (накнада штете), нема основа ни захтјев за исплату затезне законске камате „за спорни период”.

Благовременом и дозвољеном ревизијом тужилац побијају ту другостепену пресуду због погрешне примјене материјалног права, истичући: да другостепени суд погрешно тумачи уговор о налогу и појам накнаде штете; да он (тужилац) свакако има право на накнаду вриједности његовог возила, јер да тужени није извршио своју уговорну обавезу и предао му новчани износ остварен продајом те ствари, већ да је, напротив, негирао постојање било каквог односа са њим, па тако и ту продају; да је из тог разлога и проведен доказ вјештачењем и тако утврђена вриједност возила у износу од 12.201,22 КМ; да из изјаве туженог од 14.12.1992. године „овјерене” од стране адвоката С.Т. произлази да он није примио никаква новчана средства од купца предметног возила, М.Ц., па да би и у том случају слиједила да је поступио противно његовом (тужиоцевом) налогу; да му је тако тужени узроковао штету, јер да је остао и без „и без возила и без новца”; да је отуда побијана пресуда у супротности са одредбама члана 16, члана 17. и члана 262. став 2. ЗОО; да је одлука првостепеног суда да му законска затезна камата тече од дана доношења првостепене пресуде, а не од дана кад је тужени пао у доцњу, т.ј. од 23.01.1993. године, противна одредбама члана 186, члана 279. и члана 278. ЗОО и да на то упућују и одредбе члана 756. тога закона. Предлаже да се побијана пресуда преиначи тако да се његов тужбени захтјев усвоји у цјелини и тужени обавезе да му накнади и трошкове ревизије у износу од 1.900,00 КМ (састав ревизије 720,00 КМ, паушал 180,00 КМ и такса на ревизију 1.000,00 КМ).

Тужени није дао одговор на ревизију.

Размотривши ревизију и побијану пресуду по одредбама члана 241. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске, број

58/03 и 63/07, у даљем тексту: ЗПП), као и цјелокупне списе предметне правне ствари, овај суд је одлучио као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Другостепени суд правилно налази да, према чињеничном утврђењу првостепеног суда, п слиједи да је између тужиоца и туженог закључен уговор о налогу у смислу одредаба члана 749. 300. Међутим, иако правилно наводи основне обавезе налогопримца из таквог уговора - да је о извршеном послу дужан налогодавцу положити рачун и предати без одуговлачења све што је примио по основу обављања повјерених послова у смислу одредаба члана 754. тога закона, губи из вида одредбе члана 262. став 2. 300, да је дужник, а што подразумијева и дужника из уговорног односа, кад не испуни обавезу или заказни са њеним испуњењем, дужан да на захтјев повјериоца овоме накнади штету који је усљед тога претрпио, како то и тужилац основано истиче.

Отуда је, по налазу овог (ревизионог) суда, погрешно напријед изложено правно схватање другостепеног суда - да би тужилац имао право да захтијева само исплату новчаног износа оствареног продајом предметног возила са одговарајућом затезном каматом, па да се непостављањем тужбеног захтјева у том правцу и чињеницом да није доказано по којој цијени је тужени возило продао, његов тужбени захтјев за накнаду штете указује неоснованим. У вези са тим, тужилац правилно указује да тужени негира да је то возило отуђио, а тиме и да је остварио било какву новчану накнаду по том основу, па кад нижестепени судови налазе да је он то возило продао, а тужиоцу о томе није поднио извјештај и дао му остварену куповнину, не преостаје друго, већ да се висина претрпљене штете настале повредом поменуте уговорне обавезе у овој правној ствари утврди вјештачењем по вјештаку одговарајуће струке, како је то и учињено у поступку пред првостепеним судом.

Код таквог стања ствари, слиједи да је побијана пресуда заснована на погрешној примјени материјалног права, па се отуда ревизија тужиоца указује основаном. Међутим, његовом приједлогу да се она преиначи у правцу усвајања тужбеног захтјева у цјелини, није могуће удовољити из разлога што је, због погрешног материјално-правног схватања другостепеног суда, и чињеничног стања, по налазу овог суда, остала непотпуно утврђена. Наиме, нижестепени судови су пропустили да одлуче о приговору застарјелости предметног потраживања истакнутог од стране пуномоћника туженог на главној расправи (у завршној ријечи) дана 06.06.2005. године, као и у жалби против првостепене пресуде у овој правној ствари, и с тим у вези нису утврдили чињенично стање за правилну одлуку о том приговору. Ради се о материјално правном приговору о којем се има одлучити на основу одредаба члана 376. 300.

Исто тако, због погрешног материјално-правног схватања, ни жалбени приговори тужиоца, који се односе на законску затезну камату, нису размотрени, па преостаје да се у поновљеном поступку и по једној и по другој жалби отклоне ти недостаци тако да се, поред тих приговора, оцијена и остали жалбени наводи странака који су од одлучног значаја у смислу одредаба члана 231. ЗПП.

С обзиром на изнесене недостатке побијане пресуде и основаност ревизије тужиоца, та пресуда се укида и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење на основу одредаба члана 250. став 2. ЗПП, уз напомену, да овај суд не налази да је у досадашњем току поступка било недостатака који би се односили на страначку способност и заступање странака у овом спору.

Предсједник вијећа
Петар Бајић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић